S 122/99-220/184 V Brně dne 3.11.2000

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 66/00-220, zahájeném dne 21.09.2000 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení a v souladu s § 12 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., na návrh účastníka řízení, jímž je společnost Lyonnaise Česká republika s.r.o., se sídlem Praha 2, Španělská 10, IČO 44 85 14 81, právně zastoupená na základě plné moci ze dne 18.09.2000 JUDr. Janou Doškovou, advokátkou AK KLEIN ŠUBRT DOŠKOVÁ, v.o.s., se sídlem Praha 2, Vinohradská 37, ve věci udělení povolení ke spojení podniků Lyonnaise Česká republika s.r.o., se sídlem Praha 2, Španělská 10, IČO 44 85 14 81 a Vodohospodářská společnost Benešov, s.r.o., se sídlem Benešov u Prahy, Černoleská 1600, PSČ 256 01, IČO 47 53 58 65, vydává po zjištění potřebných podkladů dle § 32 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení a poté co byla účastníku řízení dána možnost vyjádřit se k předmětu řízení a výsledkům šetření toto

r o z h o d n u t í:

Spojení podniků Lyonnaise Česká republika s.r.o., se sídlem Praha 2, Španělská 10, IČO 44 85 14 81 a Vodohospodářská společnost Benešov, s r.o., se sídlem Benešov u Prahy, Černoleská 1600, PSČ 256 01, IČO 47 53 58 65, k němuž došlo tím, že na základě Smluv o převodu obchodních podílů, uzavřených dne 13.09.2000 mezi pěti společníky společnosti Vodohospodářská společnost Benešov, s r.o. jako prodávajícími a společností Lyonnaise Česká republika s.r.o. jako kupující nabyla společnost Lyonnaise Česká republika s.r.o., se sídlem Praha 2, Španělská 10, IČO 44 85 14 81 100 % obchodního podílu společnosti Vodohospodářská společnost Benešov, s r.o., se sídlem Benešov u Prahy, Černoleská 1600, PSČ 256 01, IČO 47 53 58, se dle § 8a odst. 2 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb.

p o v o l u j e.

O d ů v o d n ě n í :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „úřad“) zahájil dne 21.09.2000 na návrh účastníka řízení, jímž je společnost Lyonnaise Česká republika s.r.o., se sídlem Praha 2, Španělská 10, IČO 44 85 14 81 (dále jen „Lyonnaise ČR“), právně zastoupená na základě plné moci ze dne

18.09.2000 JUDr. Janou Doškovou, advokátkou AK KLEIN ŠUBRT DOŠKOVÁ, v.o.s., se sídlem Praha 2, Vinohradská 37, správní řízení ve věci udělení povolení ke spojení podniků Lyonnaise ČR a Vodohospodářská společnost Benešov, s r.o., se sídlem Benešov u Prahy, Černoleská 1600, PSČ 256 01, IČO 47 53 58 (dále jen „VHS Benešov“).

Ke spojení podniků došlo ve smyslu § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb. (dále jen „zákon“) tím, že na základě Smluv o převodu obchodních podílů, uzavřených dne 13.09.2000 mezi pěti společníky společnosti VHS Benešov jako prodávajícími a společností Lyonnaise ČR jako kupující nabyla společnost Lyonnaise ČR 100 % obchodního podílu společnosti VHS Benešov. Nabytím 100 % obchodního podílu ve společnosti VHS Benešov nabyla společnost Lyonnaise ČR přímou kontrolu nad touto společností a současně tímto krokem došlo k nabytí nepřímé kontroly ze strany společnosti SUEZ LYONNAISE DES EAUX, která je mateřskou společností Lyonnaise ČR.

Při posuzování spojení podniků úřad vycházel z následujících podkladů:

- návrhu na zahájení správního řízení
- dokladu o zaplacení správního poplatku
- ověřené plné moci k zastupování účastníka řízení
- informací o spojovaných společnostech
- úředně ověřených kopií Smluv o převodu obchodních podílů
- úředně ověřených výpisů z obchodního rejstříku spojovaných společností
- informací o provozovaném území společností VHS Benešov
- rozboru postavení spojovaných subjektů na relevantním trhu
- prokázání hospodářských výhod spojení.

Skutečnost, že se úřad spojením zabývá byla uveřejněna v Obchodním věstníku č. 52/99 ze dne 4.10.2000. Ve stanovené lhůtě 8 dnů pro podání případných připomínek úřad žádnou připomínku k uvedenému spojení podniků neobdržel.

Ve smyslu ustanovení § 12 odst. 6 zákona úřad umožnil, aby se zástupce účastníka správního řízení před vydáním rozhodnutí vyjádřil k předmětu řízení a k výsledkům šetření. Zástupce účastníka řízení této možnosti nevyužil. Nebyly tedy vzneseny žádné připomínky ani návrhy na doplnění podkladů pro rozhodnutí.

Charakteristika spojovaných subjektů

Společnost **Lyonnaise ČR** vznikla dle výpisu z obchodního rejstříku vedeného Krajským obchodním soudem v Praze, oddíl C, vložka 6636 dne 30. prosince 1991. Je dceřinnou společností společnosti SUEZ LYONNAISE DES EAUX, se sídlem 72 avenue de la Liberté, 92 000 Nanterre, Francie (dále jen „SLDE“). Předmětem podnikání Lyonnaise ČR je dle výpisu z obchodního rejstříku technicko-inženýrská činnost v oblasti provozu vodovodů a kanalizací. Skutečně vykonávanou činností je zastupování zájmů mateřské společnosti v České republice (dále jen „ČR“) a zajišťování servisu a spojení se společnostmi, ve kterých má SLDE majetkovou účast. Jedná se o společnosti: Vodárny a kanalizace Karlovy Vary, a.s., kde drží 49,79% akcií, VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s., kde drží 33,35 % akcií, Ostravské vodárny a kanalizace a.s., kde drží 44,49 % akcií, Brněnské vodárny a kanalizace, a.s., kde drží 39,09 % akcií a Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s., kde drží 44,38 % akcií.

SLDE vznikla ve Francii v r. 1997 splynutím dvou firem s více než stoletou historií: LDE, s tradicí vodárenských služeb a Compagnie de Suez, s tradicí bankovních a finančních služeb. Předmětem činnosti SLDE je zásobování měst pitnou a užitkovou vodou, čištění odpadních vod a provádění všech činností v oblasti poskytování služeb obcím a jednotlivcům při vybavování měst a správě životního prostředí. Prostřednictvím svých dceřinných společností působí ve více než 100 zemích světa, zajišťuje služby pro 77 mil. obyvatel zásobovaných pitnou vodou a 52 mil. obyvatel napojených na kanalizaci.

Společnost **VHS Benešov** vznikla dle výpisu z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Praze, oddíl C, vložka 16659 dne 19. ledna 1993. Hlavním předmětem podnikání společnosti je provozování vodovodů a kanalizací na okrese Benešov a v pěti obcích v okresu Praha - západ. Veřejné vodovody, veřejné kanalizace, úpravny pitné vody a čistírny odpadních vod, na kterých společnost VHS Benešov svůj hlavní předmět podnikání provozuje, nejsou v jejím vlastnictví, nýbrž ve vlastnictví jednotlivých obcí a měst. Provoz pronajatého vodohospodářského majetku zajišťuje na základě koncese udělené Okresním živnostenským úřadem za předchozího souhlasu Ministerstva zemědělství ČR. Společnost má 100% podíly ve společnostech VHS Ekol s.r.o., VHS HC s.r.o. a Sporthotel s.r.o. Žádná z těchto společností však není činná na trhu vody.

Relevantní trh

Relevantním trhem je prostorový a časový střet nabídky a poptávky zboží, které je schopno uspokojit určitou, konkrétní potřebu spotřebitele.

Analýza relevantního trhu je založena na samostatném posouzení tří aspektů - výrobkového, geografického a časového.

Výrobkový trh zahrnuje všechny identické výrobky a ty výrobky, které spotřebitelé považují za zaměnitelné nebo nahraditelné vzhledem k jejich vlastnostem, ceně nebo zamýšlenému způsobu použití.

Geografický trh zahrnuje území, kde podmínky soutěže jsou dostatečně homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky soutěže na těchto jiných územích jsou zřetelně odlišné.

Časové vymezení trhu vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovanost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle.

Společnost VHS Benešov provozuje infrastrukturní majetek vodovodů a kanalizací na území okresu Benešov, který má cca 88,5 tis. obyvatel. S vlastníky infrastrukturního majetku má uzavřeny smlouvy o jeho provozování na různě dlouhou dobu, a to buď určitou nebo neurčitou. Smlouvy na dobu neurčitou jsou uzavřeny s městy Zbuzany a Ořech (smlouva je společná pro obě města), Dolní Kralovice, Postupice. S ostatními obcemi (včetně nejvýznamnějších obcí daného regionu – Benešova a Vlašimi) jsou uzavřeny smlouvy na dobu určitou v délce trvání 3 až 15 let. V roce 1999 společnost VHS Benešov zásobovala pitnou vodou cca 75 % obyvatel okresu Benešov. Objem pitné vody dodané do sítě činil 2 402 tis. m3, objem odvedené odpadní vody činil 2 388 tis. m3. Na celkovém počtu obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů v rámci ČR má společnost VHS Benešov 0,4 % podíl. Vodu, kterou dodává do sítě, nakupuje již upravenou od Pražských vodovodů a kanalizací a.s.

V rámci okresu Benešov zajišťuje provozování vodovodů a kanalizací mimo společnost VHS Benešov dále společnost COMPAG Votice, která zde má tržní podíl cca 10%. Podíl ostatních konkurentů působících v daném regionu je zanedbatelný. VHS dále provozuje vodovody a kanalizace

v několika obcích okresu Praha – západ. Co se týká tohoto regionu, společností provozujících vodovody a kanalizace je zde velké množství a jejich seznam se poměrně často mění. Jednou z těchto společností je i VOK spol. s r.o., v níž má SLDE 100% majetkovou účast, přičemž území, v němž je tato společnost činná, sousedí v územím, v němž působí společnost VHS Benešov.

Společnost Lyonnaise ČR sama žádný infrastrukturní majetek neprovozuje, zastupuje zájmy mateřské společnosti, tj. SLDE, a zajišťuje servis a spojení se společnostmi, ve kterých má SLDE majetkovou účast.

Ceny za vodné a stočné podléhají věcnému usměrňování podle zákona č. 526/1990 Sb., o cenách. V Cenovém věstníku Ministerstva financí je uvedeno, co je možno do těchto cen promítnout. Ceny vodného a stočného na území své působnosti navrhuje společnost VHS Benešov, a to každé obci individuálně. Návrh cen je následně předložen obci ke schválení. Pokud obec novou cenu neschválí, platí i nadále cena stará. V případě, že by se neschválení navržené ceny dalo kvalifikovat jako podstatné porušení smlouvy, existuje možnost odstoupení od smlouvy.

Pro trh služeb spočívajících v dodávkách pitné vody a odvádění a čištění odpadních vod je charakteristická velká četnost vlastníků infrastrukturního majetku, k jehož provozování vlastníci infrastrukturního majetku uzavírají dlouhodobé smlouvy, příp. smlouvy na dobu neurčitou s provozovatelskými společnostmi, které pro poskytování uvedených služeb mají oprávnění dle zvláštních předpisů.

Dále je pro tento trh charakteristické, že se nejedná o celostátní trh, nýbrž o jednotlivé místní trhy, kde provozovatel má monopolní postavení, neboť spotřebitel odebírající uvedené služby nemá možnost na daném území získat tyto služby od jiného soutěžitele (lokální síťové monopoly).

Na základě výše uvedeného byl relevantní trh pro účely posouzení spojení podniků vymezen takto:

Z hlediska:

- výrobkového

Jedná se o dva samostatné trhy, a to:

- trh dodávek pitné vody a
- trh služeb spočívajících v odvádění a čištění odpadních vod, prostřednictvím veřejné vodovodní a kanalizační sítě.

- geografického

Jedná se o místní trh vymezený územím měst a obcí okresu Benešov, na jehož území se nachází veřejné vodovodní a kanalizační sítě, prostřednictvím kterých společnost VHS Benešov dodává pitnou vodu a poskytuje služby spočívající v odvádění a čištění odpadních vod.

- časového

Jde o trh trvalý, charakterizovaný pravidelně se opakujícími dodávkami uvedeného zboží.

Postavení spojovaných subjektů na relevantním trhu

Pro posouzení spojovaných subjektů na relevantním trhu vycházel úřad z údajů za celý kalendářní rok, tj. období roku 1999.

Společnost SLDE, která je mateřskou společností Lyonnaise ČR i společnost VHS Benešov podnikají na stejném výrobkovém trhu, avšak každý na jiném trhu geografickém. SLDE své výrobky a služby na trh ČR nedodává, v ČR má pouze majetkové účasti ve výše uvedených vodohospodářských společnostech. Na výše vymezeném geografickém trhu má společnost VHS Benešov monopolní postavení.

Posouzení dopadů spojení

Společnost VTS spojením získá partnera, jehož mateřská společnost má mnohaleté zkušenosti v oblasti provozování vodovodů a kanalizací. Spojením dojde k rozšíření majetkové účasti společnosti SLDE ve vodohospodářských společnostech na území České republiky. SLDE může ovlivnit strukturu společnosti VHS Benešov, výši provozních nákladů, stav provozního majetku a tím i výši vodného a stočného pro spotřebitele. Současně však může ovlivnit i kvalitu poskytovaných služeb na provozovaném území.

Právní rozbor

Dle § 8 odst. 2 písm. a) zákona se za spojování podniků považuje i jednání, kdy jedna nebo více osob, které již kontrolují jeden podnik, získají přímou nebo nepřímou kontrolu nad celkem nebo podstatnou částí jiného podniku získáním akcií, obchodních nebo členských podílů.

Dle § 8a odst. 1 zákona podléhá povolení úřadu spojení, které narušuje, nebo může narušit hospodářskou soutěž. Za narušení se považuje, jestliže spojením podniků přesáhne jejich podíl 30 % celkového obratu na celostátním nebo místním trhu daného zboží.

Na základě Smluv o převodu obchodních podílů společnosti VHS Benešov, uzavřených dne 13.09.2000 mezi pěti společníky společnosti VHS Benešov jako prodávajícími a společností Lyonnaise ČR jako kupujícím získala společnost Lyonnaise ČR 100 % obchodního podílu společnosti VHS Benešov, čímž získala přímou kontrolu nad společností VHS Benešov a současně nad touto společností získala nepřímou kontrolu společnost SLDE. Dle ustanovení § 8 odst. 2 písm. a) zákona tak došlo ke spojení podniků.

Ve správním řízení bylo prokázáno, že společnost VHS Benešov má na vymezeném relevantním trhu monopolní postavení. Spojením podniků získá společnost VHS Benešov partnera, jehož mateřská společnost rovněž působí na stejných výrobkových trzích, avšak na jiných geograficky vymezených trzích. Jde tedy o spojení podniků, které naplňuje podmínku § 8a odst. 1 zákona a podléhá povolení úřadu.

Při posuzování spojení podniků realizovaných na uvedených relevantních trzích nemohl úřad využít zkušeností z obdobné praxe Evropské komise (dále jen „EK“), neboť spojení vodohospodářských společností uskutečněná dosud v rámci Evropské unie (dále jen „EU“) nenaplnila stanovené podmínky pro jejich posuzování EK. Problematika koncentrace na uvedených trzích byla v rámci EU dosud řešena na úrovni členských států, přičemž jednotlivé evropské státy mají k posuzování spojení vodohospodářských společností rozdílný přístup, který odráží právní úpravu dané země.

Výhody spojení

Spojování podniků, které narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž, podléhá povolení úřadu ve smyslu ustanovení § 8a zákona. Dle ustanovení § 8a odst. 2 zákona úřad spojení povolí, jestliže zúčastnění soutěžitelé prokáží, že újma, která narušením soutěže může vzniknout, bude převážena hospodářskými výhodami, jež spojení přinese.

Z předložených výhod spojení úřad posoudil jako nejvýznamnější z hlediska přínosu pro spotřebitele následující výhody:

- Využití know-how a zkušeností odborníků SLDE přispěje ke zvýšení technické úrovně a snížení investičních nákladů (dojde např. k zavedení nových technologií na čištění odpadních vod).

- Ekonomický potenciál společnosti SLDE umožní mj. zprostředkování výhodných úvěrů na investiční akce obcí v oblasti infrastrukturního vodohospodářského majetku.

- Zavedením automatizace v distribuci vody v síti (rozšířením dálkových přenosů, dálkových řízení, zavedení centrálního dispečinku pro celou oblast – poruchy, přesná výše odběru a dodávek vody atd.) bude postupně dosaženo až desetiprocentního snížení ztrát vody, k nimž dochází v průběhu jejích dodávek od zdroje ke konečným odběratelům, což ve svém důsledku přispěje k úspoře nákladů.

- Získání nových zkušeností a odborných znalostí, které budou mít možnost pracovníci společnosti VHS Benešov získat na tuzemských a zahraničních stážích u jiných společností skupiny SLDE a využití znalostí zahraničních expertů v tuzemsku přispěje ke zlepšení práce společnosti VHS Benešov s veřejností, zejména zkvalitnění zákaznického servisu.

V provedeném řízení úřad posoudil zjištěné skutečnosti ve všech vzájemných souvislostech a z hlediska dopadu spojení na soutěžní prostředí a zhodnotil hospodářské výhody spojení, které účastník řízení předložil.

Na základě provedené analýzy dospěl úřad k závěru, že újma, která narušením soutěže může vzniknout bude převážena hospodářskými výhodami, jež spojení přinese a rozhodl, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže - II. výkonného odboru. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

JUDr. Luděk Svoboda
pověřený řízením II. výkonného odboru

Rozhodnutí obdrží:

JUDr. Jana Došková
advokátka AK KLEIN ŠUBRT DOŠKOVÁ, v.o.s.
Vinohradská 37
120 00 Praha 2